Jaargang 1 - nr. 1 - 6 februari 2026

Anderlechitisch Nieuws

Blad voor theologie en filosofie rond de RV-bijbel

CALVIJN'S BESPREKING VAN HANDELINGEN 21-22

In zijn verklaring van Handelingen 22 stelt Calvijn dat als wij lijden dan lijdt de zoon van God in ons. Ook zullen de bloedige vijanden die de armen aanvallen dit gaan bemerken, wie zij verwond hebben. Natuurlijk bedoelt Calvijn met de zoon van God Jezus, die ook heeft gezegd dat wat men de minsten aandoet hem heeft aangedaan. We kunnen opmerken dat Jezus een beeld is, een archetype, en dat het net zo goed Ishmael of Ezau kunnen zijn die in ons lijdt, omdat zij ook de tekenen van God droegen. Overigens worden zij ook veelal als volkeren aangeduid. In diepste zin zijn ze archetypen van het zoonschap. Waarom is het van belang het zo te stellen ? Ishmael leefde in vijandschap tegen iedere man, en Ezau had ook een vijandig karakter. Ezau was ook een beeld van de jacht. Zeer zeker dienen wij dit te vergeestelijken, en zo zijn zij, net als overigens Kaïn ook beelden van het wederstaan tegen de zonde. Waarom is dit van belang ? Omdat de kerk is ingedut in de genade en de geestelijke strijd heeft verzaakt. Kuyper predikte de veronderstelde wedergeboorte en de algemene genade en het bracht de kerken in schijnveiligheid. Het werd tot automatisme.

Alles roept om ons heen : 'oorlog, oorlog, oorlog.' Waarom ? Omdat de mens de geestelijke oorlog heeft verzaakt, en nu is het letterlijk oorlog, en nog steeds wil men het niet zien, nog steeds slaapt men door, maar het wijst op iets diepers. Men moet terugkeren tot het Kaïnsbevel om de zonde te wederstaan. Men moet terugkeren tot het Ezausbevel, wat een jachtsbevel was om jacht te maken op de zonde, en te jagen naar de eeuwige kennis, wat overigens al aan Noach was gegeven. En men moet terugkeren tot het Ishmaelsbevel, wat een toetsbevel was, vertrouwt uw broeder niet. Maar de kerk heeft alles overmatig gepolariseert en heeft de dialectische theologie uit het oog verloren, en daarom stapelen de vijanden zich op, vanwege het verzuim. Men heeft resten van de zonde achtergelaten, en nu keert het tegen hen, versterkt het zich.

Nu, de dialectische theologie was al in de grondteksten te vinden, maar door gebrek aan Aramese talenkennis en Griekse talenkennis, door het volgen van populair Grieks en Hebreeuws, zogezegd het varkensgrieks en varkenshebreeuws, is men tot afkortingen gekomen die men zelf niet meer begrijpt. Men heeft het te kortaf gemaakt, en zo is de betekenis verloren gegaan.

In ieder geval, als de mens lijdt, dan is dat de zoon van God die in de mens lijdt, zij het Jezus, Ismael of Ezau in de dialectische theologie, en dan niet als persoon, maar als volk, of archetype. God toornt niet voor eeuwig. We zagen eerst dat God Jakob beschouwde als een vijand op Pniël, omdat Jakob nog verbroken moest worden vanwege zijn leugenachtige oude natuur. Later moest dat ook met Ezau gebeuren. In de 12-delige Nederduits gereformeerde dogmatiek wordt dit verder uitgelegd.

Calvijn wijst erop dat men zich als Maria moet laten onderwijzen, in zachtmoedige bescheidenheid, en moet oppassen voor dwaas zelfvertrouwen, want dat leidt tot hoogmoed. Calvijn waarschuwt dat sommige goddelozen een spel spelen waarin ze alles met elkaar verwarren. (vers 3)

Calvijn stelt dat men ook het lijdenspad van Paulus dient te kennen en te begaan. Hij werd bevooroordeeld door mensen die helemaal niets van de zaak afwisten. Ze zwepen elkaar allemaal op in

lichtzinnigheid en dwaze onbezonnenheid. (Verkl. Handelingen 21:30)

Paulus heeft als principe : ‘wees alles voor allen’, dus wees Jood voor de Joden, enzovoorts, en als hij dan bij pasbekeerden uit het Jodendom komt die nog aan de Joodse wetten vastzitten, dan doet hij gewoon met hen mee, stelt Calvijn, niet omdat het zijn overtuiging is, maar om aan hun dwaling tegemoet te komen. (vers 23) Voor Calvijn gaat het niet op zich om de geboden, maar dat de geboden in het hart worden geprent, en in werking komen door de afstemming, anders zouden het slechts dode letters zijn. De gruwelijkste, ergste fout is het als karikaturen gericht zijn op hun opgepompte borst in plaats van hun hart.

Door geestelijke banden werd Paulus gedreven, stelt Calvijn. (vers 14)

Het leven is zware geestelijke wiskunde, interconcentrische theologie. Als je dat op een andere wijze voorstelt dan ben je zwaar bedrieglijk bezig. Er ligt namelijk een taak om deze zware wiskunde te leren, wat tevens ook zware gereformeerde wiskunde is. Calvijn maakte er een begin mee om deze te bespreken in de reformatie, maar hij had nog missing links, en heeft de gaten lopen gladstrijken met nogal luie, gemakkelijke dogma’s en formules, zoals in de Institutie, wat goed verkocht, want er werden belangrijke stappen overgeslagen, en daar was het volk wel in voor. Men wilde de zware gereformeerde wiskunde niet leren. Dat koste teveel tijd en energie. Men wilde gewoon eenvoudig blijven leren en eenvoudig de lucht in, met een druk op de knop, en daar was Calvijn’s Institutie goed voor. Daarom werd het ook zo populair. Ook werd het berucht vanwege de brute kortafheid. Ondertussen gaf Calvijn ook gehoor aan de roep om de gereformeerde wiskunde uit te leggen, en dat is te vinden in zijn bijbelverklaring. Het Institutie gevaar ligt hierin nog steeds op de loer, want het heeft Calvijn eigenlijk nooit geheel losgelaten, maar hij gaf in ieder geval wegwijs en nuances in zijn bijbelverklaring.

Wijdt je toe aan de wiskunde, anders kom je er niet. Scholing in het leven is nodig in het leven, anders is er geen leven, maar schijnleven. Het kaf zal van het koren gescheiden worden. Calvijn gaf slechts de beginselen van de reformatie, en een heleboel kaf.

HET VISNET VAN ANDERLECH

Elke dag staan we op in de arena. Elke dag moeten we de geestelijke wapenrusting aandoen. Er is geen letterlijke eeuwige hel, en ook niet zomaar een alverzoening. Dat is luie en laffe theologie. Wel zal alles tot zaligheid gestrekt worden, in de zin dat vlees en vuilnis tot nut zal worden. Denk aan het recyclingsprogramma, wat ook een natuurprincipe is. De natuur weet hierin wel raad, en is niet overmatig wreed. Het is alleen de mens, met name de godsdienstige mens, die overmatig wreed is. Ook verkiest de godsdienstige mens snelheid boven diepte. Alles is hapklaar gemaakt tot formules. De new age mens snelt dan tot de alverzoening, maar ook dat is een bijtend gif. Het kaf moet van het koren gescheiden worden, en het vlees moet van het geestelijke gescheiden worden. Het is belangrijk dat de filters op orde komen.

‘Om alles tot zaligheid te strekken,’ is een Anderlechitisch doel, maar dat heeft niets met een letterlijke eeuwige hel of zomaar een geforceerde alverzoening te maken. Er is nogal wat verdraaid. In de arena dienen we te strijden tegen al te snelle zekerheden.

‘Deze geheimenissen laten zich niet forceren,’ is ook een Anderlechitisch principe. (Anderlech 12:4) Durf te twijfelen in het tijdperk van gedwongen zekerheden.

Wat de boodschap van het boek Anderlech is zien we duidelijk in hoofdstuk 5, dat we niet teveel

moeten jammeren, als ten koste van het onderwijs. We hebben een werkplicht, een zorgplicht, om het beest te hervormen, om tegen het beest te strijden, en niet helemaal ten onder te gaan in het jammeren. Door overmatig te jammeren, zonder onderwijs te bieden, zonder strijd te leveren, verbitter je de mensen om je heen. Anderlech is een zorgmoeder. Zij zorgt voor ons, en onderwijst ons in de strijd. Wij mogen hierin niet te pessimistisch en negatief denken. We mogen ons niet laten meesleuren met werelds gejammer buiten haar hemels onderwijs om. Anderlech is als een moeder gegeven, om op te leiden voor de strijd. Daartoe moet de mens naar de kazerne, naar school, om de geestelijke oorlogskunde en viskunde te leren.

Ineens is het lijden dan geen nachtmerrie meer, maar een oproep, een verkondiging, om het diepere Woord des Heeren te verstaan. (4:34-35)

Het boek Anderlech noemt het lijden een slaap, een diepe slaap, om tot de geestelijke wereld te komen. De mens heeft deze slaap nodig om van de zonde los te komen. (1:1,52)

Ik ontmoette Anderlech in een droom. We waren op een strand aan zee. Het strand was wijdgestrekt. Ik werd toen opgenomen in een visnet. Ik kwam in een wereld onder de grond waar ik een kamer kreeg met iemand anders. Het was een mooie kamer, ruim, en er stonden veel kasten. Ik dacht er toen aan om de kasten zo neer te zetten dat de kamer in twee delen zou zijn verdeeld. Dan zouden we beiden ons eigen gedeelte hebben.

Ik ging toen het gebouw in, en er was een trap, en ik ging de trap op en zag ook andere mensen lopen. Er stonden allerlei bijzondere spullen en kasten. Ook waren er ramen en buiten was er gewoon heldere lucht, zoals boven de grond. Er waren allemaal lange gangen, van hal tot hal, ruimte tot ruimte, kamer tot kamer, waardoor de opgenomenen de wereld van Anderlech konden ontdekken.